

Van	Het college van burgemeester en wethouders
Aan	De gemeenteraad
Datum B&W vergadering	8 december 2025
Zaaknummer	1488947
Portefeuillehouder	mevrouw H.B. Boudewijnse, wethouder
Onderwerp	Circulair ketenproject Lisdodde teelt

1. Kennisnemen van

De stand van zaken van het circulaire ketenproject dat gemeente Gooise Meren aanjaagt: een van land tot pand keten van lisdodde biobased isolatiemateriaal in de Regio Gooi & Vechtstreek.

2. Inleiding

Het realiseren van een circulaire economie in samenwerking met ondernemers is een belangrijke doelstelling van de gemeente Gooise Meren. Daarom is er de afgelopen twee jaar vanuit gemeentelijke kwartiermakers ingezet op het opzetten en aanjagen van circulaire ketenprojecten voor de bouw. Eén van deze resultaten hiervan is een van-land-tot-pand lisdodde isolatiemateriaalketen. Deze keten loopt van agrariërs die lisdodde telen, via een verwerker die er isolatiemateriaal van maakt, tot toepassing in de bouw via aannemers en bij woningcorporaties. Het is uitgegroeid tot een regionaal voorbeeldproject welke aansluit op diverse uitdagingen: bodemdaling in het veenweidegebied, de klimaat-, biodiversiteits- en stikstofopgave, het bieden van alternatieve verdienmodellen voor boeren en de behoefte aan circulaire bouwmaterialen.

Mede gezien het de door de raad uitgesproken belang van dit project, willen wij de raad informeren over het circulaire lisdodde ketenproject. Met deze mededeling informeren u over de stand van zaken en de vervolgstappen, inclusief de ontwikkeling van een publiek-privaat investeringsfonds voor natte teelt.

3. Kernboodschap

Consortium

Er is een consortium van partijen opgericht (eind 2024) welke de hele bouwketen bestrijkt. Het consortium bestaat uit ketenregisseurs, drie lokale boeren, woningcorporatie de Alliantie, aannemers Coen Hagedoorn Bouwgroep en B.V. Intersell, en verwerker de Struunhoeve. Het consortium jaagt de keten aan en werkt daarnaast samen met een brede groep aan partijen, zoals Waternet, Building Balance, kennisinstellingen, extra afzetpartijen (bijvoorbeeld energiecoöperaties), stichtingen die actief experimenteren met biobased bouwen (Stichting Bouwtuin) en andere gemeentes die natte teelt ondersteunen (gemeente Amsterdam, gemeente Hilversum).

Doel

De keten heeft tot doel:

- Het opzetten en opschalen van een duurzame keten van boer tot pand.
- Het aanbieden van alternatieve verdienmodellen voor de boeren en bijdragen aan toekomstbestendige landbouw.

- Het realiseren van regionale biobased productie voor bouwafnemers.
- Het realiseren van ecosysteemdiensten. Het sluit daarmee aan bij de strategische opgave van het veenweidegebied in Gooise Meren: omgaan met toekomstige hoge waterstanden, CO₂-reductie, verminderen van bodemdaling en toekomstbestendige landbouw.
- Het zijn van een voorbeeld in het land voor dergelijke van-land-tot-pand ketens.

Stand van zaken

Vanaf 1 januari 2026 verschuift de rol van de gemeente Gooise Meren van aanjager naar partner binnen het consortium. De gemeente blijft inhoudelijk betrokken bij beleidskoppelingen (zoals veenweideopgave en circulaire economie) maar vervult niet meer de leidende rol in ketenontwikkeling. Dit verschuift naar de Stichting Gerben Struik, die het Versnellingsprogramma Natte Teelt organiseert, een publiek-privaat investeringsfonds voor natte teelt. Binnen dit Versnellingsprogramma worden geldstromen van publieke en private partners gebundeld en uitgegeven aan de keten, o.a. bijvoorbeeld aan de initiële investeringskosten van boeren en voor het bekostigen van ketenregie.

Het Lisdodde project is aangedragen als Sleutelproject op de Regionale Investeringsagenda (RIA) van de NOVEX Groene Hart. Door onderdeel te zijn van deze RIA worden de samenwerkings- en netwerkmogelijkheden vergroot en ontstaan er nieuwe kansen voor het aantrekken van aanvullende financiering. Bestuurlijke besluitvorming over de RIA Groene Hart vindt plaats op 18 december 2025.

Inhoudelijk richt de keten zich komend jaar vooral op het opschalen van de eerste hectares die nu al worden geteeld en de toepassing in bijbehorende bouwpijls. De komende jaren vormt deze keten een belangrijke bouwsteen voor de circulaire doelen van Gooise Meren.

4. Consequenties

Met de voortzetting van het project vanuit de Stichting Gerben Struik wordt de verdere ontwikkeling en implementatie van het Lisdodde project geborgd voor de toekomst. Ook ontstaan hierdoor mogelijkheden voor het aantrekken van verschillende financiers en samenwerkingspartners. Daarmee wordt de rol van de gemeente als aanjager succesvol afgerond en wordt de betrokkenheid voor de toekomst in de rol van consortium-partner geborgd.

5. Communicatie

De publieke communicatie verloopt via de externe partners, Stichting Gerben Struik en Samen Sneller Duurzaam Gooise Meren. Wel wordt hierin de samenwerking gezocht met gemeentelijke communicatie voor het delen of doorzetten van voor inwoners en ondernemers relevante informatie.

6. Vervolg

Komend jaar start de keten met de teelt van 10 hectare en de eerste grootschalige toepassing bij flex- en renovatiewoningen. Het Versnellingsprogramma wordt in januari-februari aan potentiële deelnemers gepresenteerd.

Uw raad zal tijdens een thema-uur verder worden geïnformeerd: 14 januari 2026 (onder voorbehoud van agendacommissie).

Met vriendelijke groet,
Burgemeester en wethouders van Gooise Meren,

drs. E.M. Voorhorst,
Gemeentesecretaris

drs. H.M.W. ter Heegde,
Burgemeester